

РОЗДІЛ 13. ТУРИЗМ

КЛЮЧОВІ ЗАСАДИ ДОСЯГНЕННЯ БЕЗПЕКОВОГО РОЗВИТКУ
ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІKEY PRINCIPLES FOR ACHIEVING SAFE DEVELOPMENT
OF GREEN TOURISM IN CONDITIONS OF UNCERTAINTY

Метою дослідження є характеристика особливостей досягнення безпекового розвитку зеленого туризму. Об'єктом дослідження виступає зелений туризм. Основне завдання статті являє собою визначення яким чином уможливити досягнення безпекового розвитку зеленого туризму. Методологія дослідження включає індукцію, дедукцію, аналіз, синтез та морфологічний аналіз, що дозволяє комплексно охарактеризувати особливості безпекового розвитку зеленого туризму. Висновки підкреслюють значущість зеленого туризму як важливого чинника сталого розвитку, що поєднує екологічну відповідальність, соціальну інтеграцію та економічну стабільність. У статті розглядається актуальність розвитку зеленого туризму в контексті сучасних екологічних викликів та глобальних тенденцій. З огляду на зростаючу екологічну свідомість суспільства, зелений туризм стає важливим інструментом для збереження природних ресурсів, підтримки біорізноманіття та сприяння сталому розвитку регіонів. Охарактеризовано економічні переваги зеленого туризму, включаючи створення нових робочих місць, розвиток інфраструктури та залучення іноземних інвестицій, що сприяє підвищенню рівня життя місцевого населення. Соціальні аспекти зеленого туризму також висвітлюються як ключовий фактор безпекового розвитку, що передбачає інтеграцію з місцевими громадами, збереження культурної спадщини та підтримку місцевих підприємств. Стаття підкреслює важливість освітніх ініціатив та підвищення екологічної грамотності серед туристів і місцевих жителів, що сприяє формуванню екологічно свідомого способу життя. Вплив глобалізації та цифровізації на безпековий розвиток зеленого туризму розглядається через призму підвищення доступності інформації, впровадження глобальних стандартів та використання цифрових технологій для управління ризиками. Ці фактори забезпечують прозорість, якість та безпеку туристичних послуг, а також сприяють ефективному моніторингу та управлінню природними ресурсами.

Ключові слова: зелений туризм, екологічна стійкість, екологічна безпека, соціальна відповідальність, глобалізація, цифровізація, безпековий розвиток.

The aim of this study is to characterize the features of achieving the safe development of green tourism. The object of the research is green tourism. The primary objective of the article is to determine how to facilitate the safe development of green tourism. The research methodology encompasses induction, deduction, analysis, synthesis, and morphological analysis, enabling a comprehensive characterization of the features of safe development in green tourism. The conclusions highlight the significance of green tourism as a crucial factor for sustainable development, integrating environmental responsibility, social integration, and economic stability. The article examines the relevance of developing green tourism in the context of current environmental challenges and global trends. In light of the growing environmental awareness within society, green tourism emerges as an essential tool for conserving natural resources, supporting biodiversity, and promoting the sustainable development of regions. The economic benefits of green tourism are outlined, including the creation of new jobs, infrastructure development, and the attraction of foreign investments, which contribute to improving the living standards of the local population. Additionally, the social aspects of green tourism are emphasized as key factors for safe development, involving integration with local communities, preservation of cultural heritage, and support for local businesses. The article underscores the importance of educational initiatives and enhancing environmental literacy among tourists and local residents, fostering the formation of an environmentally conscious lifestyle. The impact of globalization and digitization on the safe development of green tourism is explored through increased information accessibility, the implementation of global standards, and the utilization of digital technologies for risk management. These factors ensure the transparency, quality, and safety of tourism services, as well as facilitate effective monitoring and management of natural resources.

Keywords: green tourism, environmental sustainability, environmental safety, social responsibility, globalization, digitization, safe development.

УДК 338.48

DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct82-50>**Глух М.І.**аспірант кафедри педагогіки та психології,
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського**Hlukh Marko**

State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky

Постановка проблеми. У сучасному світі, де екологічні проблеми стають все більш нагальними, розвиток зеленого туризму набуває особливої важливості. Зростаюча свідомість населення щодо збереження навколишнього середовища стимулює попит на екологічно відповідальні форми відпочинку. Зелені ініціативи в туристичній галузі сприяють

зменшенню негативного впливу на природні ресурси, підтримують біорізноманіття та сприяють сталому розвитку регіонів. Таким чином, зелений туризм стає не лише модним трендом, але й необхідністю для забезпечення екологічної стабільності майбутніх поколінь. Так званий безпековий розвиток зеленого туризму має значні економічні переваги як для

¹ ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-2068-9312>

місцевих громад, так і для національної економіки. Інвестування в екологічно чисті туристичні проекти створює нові робочі місця, сприяє розвитку інфраструктури та залученню іноземних інвестицій. Крім того, екологічно орієнтований туризм приваблює певні сегменти туристів, які готові витратити більше коштів на якісні та відповідальні послуги. Це сприяє збільшенню доходів місцевих підприємств та підвищенню рівня життя населення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Зазначимо, що важливі аспекти проблем розвитку зеленого туризму розкривалися в роботах таких вчених, як: І. Воронін, Є. Тимчук, П. Горбатюк, О. Мороз, С. Жук, О. Грищенко, Л. Коваль, Ю. Поліщук, Т. Гладких, О. Черняк, Є. Шевченко, В. Тарасюк, П. Марченко, Л. Гончаренко, М. Журавський, С. Бондаренко, К. Ткачук, В. Яковенко, Т. Черненко, А. Губарев, О. Білецький, С. Криштанович, Л. Кравченко, О. Довгий, Є. Кучеренко, К. Климчук, В. Пригода, А. Рябоконе, К. Лозовий, І. Григоренко, Й. Кузьмин, Н. Хоменко, М. Калінін, О. Федоренко, Ж. Лисенко, І. Мельник, Л. Сидорчук, С. Малик, Н. Червона, Н. Гуменюк, П. Білан, А. Нечай, Л. Калиніченко, Н. Рудь, Ю. Стасюк, Т. Березюк, О. Козуб, І. Миронюк та інші. До прикладу, відповідно до В. І. Бирковича [1], сільський зелений туризм є ключовим пріоритетом для розвитку туристичної галузі України, що вказує на важливість інтеграції цього напрямку у загальнонаціональну стратегію. Д. Г. Дармоустук [3] обговорює державне регулювання зеленого туризму, акцентуючи на необхідності посилення законодавчої бази та підтримки на місцевому рівні. І. В. Власенко [4] розглядає функціонування сільського зеленого туризму в умовах ринкової економіки, підкреслюючи значення малого і середнього бізнесу у цьому процесі. Г. А. Білецька [5] аналізує розвиток екотуризму як засобу економічного зростання регіонів, на прикладі Хмельницької області. Ю. В. Арбузова [6] та М. Ю. Коллегаєв [7] вивчають перспективні напрямки та сучасний розвиток екологічного туризму в Україні, особливо в національних парках, як важливі елементи збереження природних ресурсів та біорізноманіття. В. К. Збарський [2], О. В. Кравченко [8], та І. В. Костюк [9] обговорюють поняття стратегії розвитку на рівні підприємств та країни, що дає змогу зрозуміти, як стратегічне планування може вплинути на ефективність розвитку зеленого туризму. Т. В. Антоненко [10] висвітлює агротуризм як напрямок розвитку індустрії гостинності, що є ключовим для створення нових робочих місць та збереження культурної спадщини сільських територій.

Віддаючи належне науковому внеску провідних вчених, зазначимо, що низка теорій і концепцій в контексті визначення впливу змін зовнішнього середовища на безпековий розвиток зеленого туризму, досі залишаються не розкритими повною

мірою, що й зумовило вибір даної тематики, її сучасну актуальність.

Постановка завдання. Метою дослідження є визначення ключових засад досягнення безпечного розвитку зеленого туризму в умовах невідомості, а також аналіз факторів, що впливають на забезпечення сталості та безпеки цього виду туризму в контексті глобальних економічних, екологічних та соціальних викликів. Зокрема, дослідження спрямоване на розробку практичних рекомендацій для збереження природного середовища, підвищення туристичної привабливості та забезпечення соціально-економічної стабільності в умовах мінливих глобальних обставин.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зелений туризм, або екологічний туризм, є формою подорожей, яка спрямована на мінімізацію негативного впливу на навколишнє середовище та сприяння його збереженню.

Зелений туризм — це вид туризму, який фокусується на збереженні природного середовища, використанні екологічно чистих технологій і розвитку місцевих спільнот. В умовах сучасних глобальних викликів, таких як зміни клімату, екстремальні погодні явища можуть змінювати сезонність туризму та впливати на популярність певних туристичних напрямків, економічна нестабільність, пандемії та геополітична невизначеність, розвиток зеленого туризму потребує особливого підходу, який включає в себе безпеку як екологічну, так і соціальну. Основні засади для забезпечення безпечного розвитку зеленого туризму, це екологічна безпека яка є одна з головних складових розвитку зеленого туризму, збереження екосистем, запобігання забрудненню природних територій, раціональне використання природних ресурсів. Соціальна безпека, це врахування потреб місцевих громад, підвищення рівня освіти та обізнаності, а також безпека для туристів на культурних об'єктах та в природних умовах. Економічна безпека, це забезпечення сталих економічних потоків, сприяння розвитку місцевих підприємств і створення нових робочих місць без шкоди для природного середовища. Для її досягнення необхідно використовувати принципи сталого розвитку, зменшуючи негативний вплив на природу. Пропагувати еко-технології: використання відновлювальних джерел енергії, збереження водних та земельних ресурсів. Організувати еко-тури з мінімальним впливом на природні екосистеми, включаючи обмеження кількості туристів у найбільш уразливих регіонах.

Сутність цього виду туризму полягає в поєднанні відпочинку з активною участю у збереженні природних ресурсів, підтримці екологічних ініціатив та підвищенні екологічної свідомості туристів [11–12]. Зелені туристичні маршрути зазвичай розташовані в екологічно чутливих зонах, таких як національні парки, заповідники та природні резервати, де велика увага приділяється збереженню

біорізноманіття та природних ландшафтів [13–15]. Зміст зеленого туризму включає в себе різноманітні види діяльності, спрямовані на підтримку екологічної стабільності. Це можуть бути екологічні екскурсії, екоферми, агротуризм, екстремальні види спорту з мінімальним впливом на природу, а також освітні програми та волонтерські проекти з відновлення природних екосистем. Важливою складовою зеленого туризму є також використання екологічно чистих технологій, таких як відновлювана енергія, система переробки відходів та енергоефективне облаштування туристичних об'єктів. Таким чином, зелений туризм не лише пропонує можливість насолоджуватися природою, але й активно сприяє їй збереженню та безпековому розвитку (табл. 1).

З розвитком глобалізації та масового туризму виникає необхідність у збереженні природних ресурсів та уникненні негативних екологічних наслідків від інтенсивної туристичної діяльності. Зелений туризм стає важливим інструментом для збереження природних ландшафтів, екосистем та біорізноманіття, що перебувають під загрозою через надмірний розвиток традиційного туризму. Він сприяє більш раціональному використанню природних ресурсів, впровадженню екологічних стандартів та регламентів, що дозволяє зменшити вуглецевий слід та негативний вплив на довкілля. Крім екологічних аспектів, зелений туризм відіграє значну роль у безпековому розвитку місцевих громад. Він стимулює створення нових робочих місць, підтримку місцевих підприємств та збереження культурної спадщини. Туристи, які обирають екологічні форми відпочинку, часто

більше зацікавлені у знайомстві з місцевою культурою, традиціями та стилем життя, що сприяє глибшому взаєморозумінню між відвідувачами та мешканцями регіонів [16].

Які ми маємо перспективи розвитку зеленого туризму в умовах невизначеності. Незважаючи на виклики, зелений туризм має значний потенціал для розвитку в майбутньому, оскільки зростає інтерес до сталих форм відпочинку і відповідальних практик. Успішний розвиток цієї галузі залежить від розробки адаптованих моделей управління, застосування інноваційних екологічних технологій, а також від ефективного взаємодії між державними органами, бізнесом та місцевими громадами. Водночас важливо створювати стратегії для подолання невизначеності, включаючи моніторинг змін у світовому середовищі та швидке реагування на нові загрози.

Зелений туризм є потужним інструментом для розвитку сталого туризму, який сприяє збереженню природи та покращенню соціально-економічного стану місцевих громад. Для забезпечення його безпечного розвитку в умовах невизначеності важливо застосовувати комплексний підхід, який включає управління ризиками, інтеграцію сталих практик, підвищення обізнаності та підтримку місцевих ініціатив. Успішне поєднання цих стратегій дозволить забезпечити довгострокову стабільність і безпеку зеленого туризму.

Таким чином, зелений туризм не лише сприяє збереженню природи, але й покращує якість життя місцевих громад, роблячи його важливим чинником безпекового розвитку (рис. 1).

Таблиця 1

Сутнісні ознаки сучасного розуміння зеленого туризму

Ознаки	Характеристика
Стійкість та відповідальність	Сучасний зелений туризм базується на принципах екологічної стійкості, що передбачає мінімізацію негативного впливу на навколишнє середовище. Це включає використання відновлюваних джерел енергії, ефективне управління відходами, збереження водних ресурсів та підтримку біорізноманіття
Соціальна інтеграція	Сучасний зелений туризм приділяє велику увагу соціальній відповідальності та інтеграції з місцевими громадами. Це означає підтримку місцевих підприємств, збереження культурної спадщини та традицій, а також забезпечення справедливого розподілу економічних вигод від туризму
Освітній та просвітницький компонент	Однією з ключових ознак сучасного зеленого туризму є його освітній аспект. Зелені туристичні програми часто включають екологічні екскурсії, майстер-класи, семінари та волонтерські проекти, спрямовані на підвищення екологічної обізнаності серед туристів та місцевих жителів

Джерело: розроблено автором

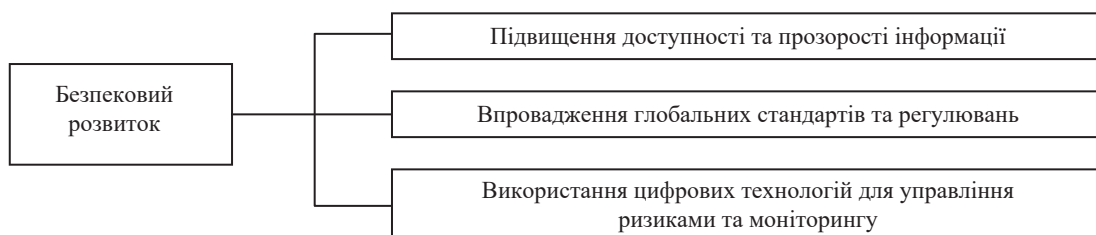

Рис. 1. Засади впливу глобалізації та цифровізації на безпековий розвиток зеленого туризму

Джерело: розроблено автором

Таблиця 2

Напрямки уможливлення безпекового розвитку зеленого туризму

Напрямок	Характеристика
Екологічна безпека та стійкість	Для забезпечення безпекового розвитку зеленого туризму перш за все необхідно зосередитися на екологічній безпеці. Це включає впровадження строгих екологічних стандартів та регламентів, які мінімізують негативний вплив туристичної діяльності на навколишнє середовище
Соціальна безпека та включеність місцевих громад	Безпековий розвиток зеленого туризму передбачає також соціальну безпеку, що охоплює взаємодію з місцевими громадами. Важливо забезпечити справедливий розподіл економічних вигод від туризму, підтримувати місцеві традиції та культуру, а також залучати місцеве населення до участі у туристичних проектах.
Економічна безпека та фінансова стабільність	Для безпекового розвитку зеленого туризму необхідно забезпечити економічну стабільність та фінансову підтримку туристичних ініціатив. Це включає залучення інвестицій у екологічно орієнтовані проекти, створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу в туристичній сфері, а також підтримку інноваційних рішень, які сприяють стійкості та ефективності

Джерело: розроблено автором

Значуваність зеленого туризму полягає в його здатності поєднувати відпочинок з відповідальним ставленням до природи. Це не лише спосіб проведення часу, але й інструмент просвіти та підвищення екологічної свідомості серед населення. Зелені туристичні ініціативи сприяють формуванню відповідального ставлення до довкілля, заохочуючи туристів до екологічно безпечної поведінки, такої як зменшення використання пластику, сортування відходів та підтримка місцевих екологічних проектів. Таким чином, зелений туризм відіграє важливу роль у вихованні нового покоління екологічно свідомих громадян, які розуміють важливість збереження природи для майбутніх поколінь.

Висновки. Узагальнюючи викладене, можна стверджувати, що саме зелений туризм відіграє важливу роль у розвитку соціальної відповідальності та освіти суспільства. Він сприяє підвищенню екологічної грамотності серед туристів та місцевих жителів, сприяє формуванню екологічно свідомого способу життя. Крім того, зелений туризм підтримує збереження культурної спадщини та традицій місцевих громад, забезпечуючи їхню інтеграцію в сучасний туристичний ринок. Це допомагає зміцнити соціальні зв'язки та сприяє гармонійному розвитку суспільства (табл. 2).

Забезпечення екологічної стабільності є ключовим фактором для довгострокового успіху туризму. Зелені ініціативи дозволяють зберігати природні ландшафти, зменшувати викиди парникових газів та мінімізувати відходи, що виникають у процесі туристичної діяльності. Інтеграція екологічних принципів у всі аспекти туризму забезпечує його стійкість та здатність адаптуватися до змін клімату та інших екологічних викликів. Таким чином, розвиток зеленого туризму стає фундаментом для побудови гармонійного та відповідального майбутнього туристичної галузі.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Биркович В.І. Сільський зелений туризм – пріоритет розвитку туристичної галузі України. *Стра-*

тегічні пріоритети. Науково-аналітичний щоквартальний збірник. 2011. № 1(6). С. 138–143.

2. Збарський В.К. Сутність поняття «стратегія розвитку» малого підприємства. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер. : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес.* 2013. Вип. 181(6). С. 36–45.

3. Дармостук Д.Г. Державне регулювання зеленого туризму в Україні. *Публічне управління: теорія та практика.* 2013. Вип. 2. С. 166–170

4. Власенко І.В. Функціонування сільського зеленого туризму в умовах ринкової економіки України. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг.* 2017. Вип. 1 (25). С. 218–233.

5. Білецька Г.А. Розвиток екотуризму як засіб економічного зростання Хмельницької області. *Вісник Хмельницького національного університету.* 2010. № 10. Т 2. С. 245–247.

6. Арбузова Ю.В. Перспективні напрямки розвитку зеленого туризму в Україні. *Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві.* 2013. № 3. С. 120–128.

7. Коллегаєв М.Ю. Сучасний розвиток екологічного туризму в національних парках України. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах.* 2018. Вип. 58–59. С. 102–107.

8. Кравченко О.В. Поняття стратегії розвитку підприємства. *Вісник Сумського національного аграрного університету.* 2013. № 1(22). С. 267–272.

9. Костюк І.В. Поняття стратегії економічного розвитку країни: соціальний вимір. *Науковий вісник НЛТУ України.* 2014. Вип. 24.10. С. 212–218.

10. Антоненко Т.В. Агротуризм як напрям розвитку індустрії гостинності в Україні. *Науковий погляд в майбутнє.* 2017. Том 4. Вип. № 6. С. 79–85.

11. Басюк Д.І. Трансформація туризму в Україні на принципах сталого розвитку: досвід європейських країн. *Економіка та держава.* 2019. № 2. С. 17–21.

12. Іванова Л. Кон'юнктура міжнародного ринку туристичних послуг: нові реалії. *Вісник Хмельницького національного університету.* 2009. Вип. 5(3). С. 202–205

13. Крушинська А.В. Концесія як форма стимулювання інвестицій в туристичну сферу. *Університетські наукові записки.* 2018. № 3–4. С. 357–367.

14. Дешебенко Л.П. Сільський зелений туризм – складова економічної системи держави. *Бухгалтерсь-*

кий облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. 2015. № 2. С. 41–49.

15. Алешугіна Н.О., Барановська О.В., Барановський М.О., Зеленська О.О., Смаль І.В., Філоненко І.М. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навчальний посібник. Чернігів: Видво ЧНТУ. 492 с.

16. Drebot N.P., Kryshtanovych S.V., Kryshtanovych M.F., Kozmuk N.I. State Regulation of Sustainable Development of Cereal Territories: *External Experience. Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2019. Vol. 1(28). P. 480–487. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i28.161703>

REFERENCES:

1. Birkovych V.I. (2011). Silskyi zelenyi turizm – priorytet rozvytku turystychnoi haluzi Ukrainy [Rural green tourism – a priority for the development of Ukraine's tourism industry]. *Stpatehichni ppiopytety. Naukovo-analitychnyi shchokvaptalny zbipnyk*, vol. 1(6), pp. 138–143. [in Ukrainian]

2. Zbarskyi V.K. (2013). Sutnist poniattia "stratehiia rozvytku" maloho pidpriemstva [The essence of the concept of "development strategy" for a small enterprise]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy. Ser.: Ekonomika, agrarnyi menedzhment, biznes*, vol. 181(6), pp. 36–45. [in Ukrainian]

3. Darmostuk D.H. (2013). Derzhavne rehuliuвання zelenoho turizmu v Ukraini [State regulation of green tourism in Ukraine]. *Publichne upravlinnia: teoriia ta praktyka*, no. 2, pp. 166–170. [in Ukrainian]

4. Vlasenko I.V. (2017). Funktsionuvannia silskoho zelenoho turizmu v umovakh rynkovoї ekonomiky Ukrainy [Functioning of rural green tourism in the conditions of Ukraine's market economy]. *Ekonomichna stratehiia i perspektyvy rozvytku sfery torhivli ta posluh*, vol. 1(25), pp. 218–233. [in Ukrainian]

5. Biletska H.A. (2010). Rozvytok ekoturizmu yak zasib ekonomichnoho zrostantia Khmelnytskoi oblasti [Development of ecotourism as a means of economic growth in the Khmelnytskyi region]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, vol. 10, no. 2, pp. 245–247. [in Ukrainian]

6. Arbuzova Yu.V. (2013). Perspektyvni napriamky rozvytku zelenoho turizmu v Ukraini [Prospective directions for the development of green tourism in Ukraine]. *Informatsiini tekhnologii v osviti, nauksi ta vyrobnytsvi*, no. 3, pp. 120–128. [in Ukrainian]

7. Kollehaiev M.Yu. (2018). Suchasnyi rozvytok ekolohichnoho turizmu v natsionalnykh parkakh

Ukrainy [Modern development of ecological tourism in the national parks of Ukraine]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, vol. 58–59, pp. 102–107. [in Ukrainian]

8. Kravchenko O.V. (2013). Poniattia stratehii rozvytku pidpriemstva [The concept of enterprise development strategy]. *Visnyk Sumskoho natsionalnoho ahrarnoho universytetu*, vol. 1(22), pp. 267–272. [in Ukrainian]

9. Kostyuk I.V. (2014). Poniattia stratehii ekonomichnoho rozvytku krainy: sotsialnyi vymir [The concept of economic development strategy of a country: social dimension]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*, vol. 24.10, pp. 212–218. [in Ukrainian]

10. Antonenko T.V. (2017). Ahroturyzm yak napriam rozvytku industrii hostynnosti v Ukraini [Agrotourism as a direction of development of the hospitality industry in Ukraine]. *Naukovyi pohliad v maibutnie*, vol. 4, no. 6, pp. 79–85. [in Ukrainian]

11. Basiuk D.I. (2019). Transformatsiia turizmu v Ukraini na pryntsypakh staloho rozvytku: dosvid yevropeiskyykh krain [Transformation of tourism in Ukraine on the principles of sustainable development: experience of European countries]. *Ekonomika ta derzhava*, vol. 2, pp. 17–21. [in Ukrainian]

12. Ivanova L. (2009). Kon'iunktura mizhnarodnoho rynku turystychnykh posluh: novi realii [Conjuncture of the international market of tourist services: new realities]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, vol. 5(3), pp. 202–205. [in Ukrainian]

13. Krushynska A.V. (2018). Konetsiia yak forma stymuliuвання investytsii v turystychnu sferu [Concession as a form of investment stimulation in the tourism sector]. *Universytetski naukovyi zapysky*, vol. 3–4, pp. 357–367. [in Ukrainian]

14. Deshevenko L.P. (2015). Silskyi zelenyi turizm – skladova ekonomichnoї systemy derzhavy [Rural green tourism – a component of the state's economic system]. *Bukhhalterskyi oblik, analiz ta audyt: problemy teorii, metodolohii, orhanizatsii*, no. 2, pp. 41–49. [in Ukrainian]

15. Aleshuhina N.O., Baranovska O.V., Baranovskiy M.O., Zelenska O.O., Smal I.V., Filonenko I.M. (Year not specified). Rekreatsiino-turystychni resursy Ukrainy z osnovamy turystychnoho resursoznnavstva [Recreational-tourist resources of Ukraine with the basics of tourist resource studies]. Chernihiv: Vydvo ChNTU. 492 p. [in Ukrainian]

16. Drebot N.P., Kryshtanovych S.V., Kryshtanovych M.F., Kozmuk N.I. (2019). State Regulation of Sustainable Development of Cereal Territories: *External Experience. Financial and credit activity: problems of theory and practice*, vol. 1(28), pp. 480–487. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i28.161703>